

Overgeven

Overgeven? Peter wist niet eens hoe het eruitzag. Tien keer achter elkaar in de zweef? Het deed hem niets. De snotterige derrie die zijn oma kookte? Hij at het gewoon op. Maar na die zaterdag in mei wist hij heel goed wat het was.

Peter ging eindelijk weer eens mee naar de markt, met De Vrolijke Noot, de notenwagen van zijn ouders. Eerder ging hij *elke* zaterdag. Geweldig vond hij dat: kletsen met de klanten, grapjes maken, noten scheppen, pinda's roosteren. Maar de laatste paar weken kreeg hij steeds een vreemd gevoel in zijn maag. Het kwam ineens op, vlak voordat ze zouden vertrekken. Peter wilde dan alleen zijn. Hij verzorgde een smoes en vulde zijn dag met spelen en knutselen.

Maar vanochtend mislukte dat. Zijn vader was de smoesjes zat. 'Jij wilt later toch De Vrolijke Noot overnemen?' riep hij.

Peter knikte. Dat wilde hij wel, maar...

'Dan moet je doorzetten!' riep zijn vader. 'Je moet er elke marktdag zijn. Als je ziek bent, als er een feestje is, als de kat in je schoen heeft gepoept: altijd. Niets is belangrijker dan de notenwagen!'

Dus ging Peter toch maar weer mee. Ook al had hij dat rare gevoel weer. Dat gevoel dat er iets ergs zou gebeuren.

'Moi Kees, moi Trees', zei een klant tegen Peters ouders. 'Hebben jullie een half pondje pinda's voor me?'

'Altijd, meneer Mulder', zei Kees. 'Onze Peter roostert ze even.'

Peter knikte en hield zijn maag vast. Er kwam weer iets omhoog uit zijn maag. Opnieuw slikte hij het weg. Dat ging al een uur zo. Peter zette door. Hij liep naar de oven, schepte wat pinda's op en kieperde die in het ovenmandje.

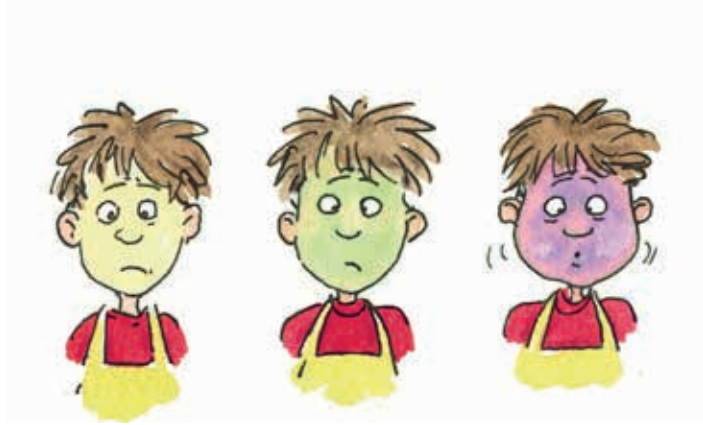
Er viel een pinda naast.

Dat gebeurde zo vaak. Peter pakte de pinda op, zoals zo vaak, en stopte hem in zijn mond, zoals zo vaak. Hij had het al miljoenen keren gedaan. Het ging vanzelf, automatisch, zonder nadenken.

Maar dit keer was er ook iets *anders*. Peter merkte het toen de pinda zijn mond in vloog. Hij voelde het in zijn hele lichaam. Alles in hem brulde: nee!!

Weer kwam er iets omhoog. Groter nu en krachtiger. Peter slikte het met moeite terug, terwijl hij in het ovenraampje keek. Zijn gezicht staarde vol angst terug. Het gezicht groeide! Als een ballon zwol het op. Verder en verder. En het veranderde ook van kleur: eerst naar wit en toen naar geel

en toen naar groen en ten slotte werd het paars! Zijn tong werd dikker en duwde zijn keel ook nog dicht. Alsof de tong de wacht hield en weigerde om ook maar iets binnen te laten. Zelfs geen lucht.

Maar wat *in* Peter zat, kon er wel weer uit.

Met razende snelheid spoot de bruingroene straal zijn keel uit. Het spatte tegen de oven, spetterde over de bakken met noten, stroomde tussen de pinda's, vloog op de jas van de klant en kletterde op de schoenen van zijn vader.

Overall was kots. Groengele smurrie met stukjes rood, zwarte sliertjes en lichtbruine brokjes. Op het voorhoofd van de klant plakte een pinda.

Peter liet een scheet en viel flauw.

Het ziekenhuis

Uren later werd Peter wakker in het ziekenhuis, in een bed, in een kamer met bomen op de muur getekend. Hij had een vieze smaak in zijn mond en hij piepte als hij inademde. Alleen zijn hoofd kon hij bewegen. De rest leek wel van beton, zo zwaar.

'Hallo, Peter!' zei een hoog stemmetje.

In het bed naast hem lag een vrouw. Ze wiebelde met haar vingers. De vrouw had twee gipsarmen, een gipsbeen en wild haar. De armen en het been hingen aan een touwtje. Het haar stak uit zichzelf omhoog.

'Ik ben Wilma', zei ze. 'Jij bent toch Peter? Jij hebt een pinda-allergie.'

Peter schudde zijn hoofd. Ja, hij heette Peter, maar hij had geen pinda-allergie. Dat kon niet. Hij ging later De Vrolijke Noot overnemen.

'Ik ben van de apenrots gevallen,' vertelde Wilma, 'in de dierentuin. Daar werk ik. Heinrich, mijn assistent, duwde me per ongeluk. Oh, het is niet erg, hoor. Het waren maar vijf metertjes. Ik heb alleen wat botjes gebroken.' Ze lachte vriendelijk.

Viel wel mee? dacht Peter. Dat mens is gek. Vijf meter! Dat is twee verdiepingen! Ze had wel dood kunnen zijn!

‘Het is wel spijtig van de panda’s’, zuchtte Wilma. ‘Nu kan ik er niet bij zijn als ze worden gebracht.’ Haar gezicht verstrakte. ‘Niet verder vertellen, hè? Over die panda’s.’ Ze keek om zich heen en fluisterde: ‘We krijgen ze van een Chinees. *Woe* heet ie.’

Peter haalde zijn schouders op.

Wilma grinnikte. ‘Nee, hij héét *Woe*! Grappig hè? *Woe* heet een Chinees? Nou: *Woe!*’ Ze gierde het uit.

Peter kon er niet om lachen. Hij kon alleen maar denken aan de notenwagen. En dat hij alles had ondergekotst. Had hij echt een pinda-allergie?

‘Zeker weten’, zei een dokter die de kamer kwam binnenlopen. Ze ging naast Peter staan en drukte op een piepmachine. Twee mensen in dunne witte overalls en met mondkapjes voor, gingen aan het voeteneind staan. Peter kon alleen hun ogen zien, maar hij herkende meteen zijn ouders, Kees en Trees. Hij wilde hen wel om de nek vliegen en sorry zeggen, maar zijn stem werkte ook nog niet.

‘Weet u het echt heel zeker, dokter?’ vroeg Trees. Haar stem bibberde.

De dokter knikte. ‘Acute pinda-allergie.’

Kees wankelde en greep zich vast aan de bedrand. ‘En de wagen dan?’ vroeg hij.

‘Peter mag geen pinda meer aanraken’, zei de dokter. ‘En hij mag ze zeker niet eten. Anders kan hij doodgaan.’

Nu pakte Trees de rand van het bed vast. Ze helde een beetje voorover.

‘Ho ho, mevrouw Van Wal,’ zei de dokter, ‘niet te dichtbij.’

U zit ónder de pindastukjes. Als Peter daar ook maar een flintertje van binnenkrijgt, dan kan hij opnieuw een aanval krijgen. En dan kan alleen *dit* hem nog redden.’ Ze zwiepte een plastic staaf uit haar borstzakje en hield het ding recht voor zich uit. ‘Dit is een epi-pen. Als Peter een pinda eet, moet hij zo snel mogelijk deze oranje punt tegen zijn been duwen. Dan schiet er een naald met een medicijn dwars door zijn broek, in zijn beenspier.’

Peter huiverde.

‘Kan hij niet zo’n mondkapje?’ vroeg Kees.

De dokter schudde haar hoofd. ‘Nee. U moet kiezen: Peter... of de pindakraam.’

Tante Trui

Peter zat in een blauwe ziekenhuisrolstoel en suisde over de weg, achter de notenkraam aan. Het touw dat zijn vader aan de kraam had gebonden sneed in zijn vingers, maar Peter durfde niet los te laten. Ook al gingen ze niet richting huis.

‘Waar gaan we heen?’ riep Peter.

Kees stak zijn hoofd uit het raam en brulde: ‘We ... notenkraam ...!’ De helft van zijn woorden vervlogen in de wind. Hij maakte een hulpeloos gebaar. ‘... niet anders! ... Trui!’

Trui? dacht Peter. Tante Trui? Gingen ze daarheen? Die woonde toch op Borkum? Dat lelijke Duitse eiland?

‘Ik wil niet naar Borkum!’ riep Peter.

‘Ze ... niet ... Borkum! ... beheert ... pensioen!’

Bij een groot gebouw stopte de notenwagen.

De rolstoel stopte niet. Peter zeilde om de wagen heen, knalde tegen de stoepwand, vloog uit de rolstoel en plofte in de prikbosjes.

‘Peter!’ riep Trees. ‘Gaat het?’

‘Hier blijven, Trees!’ riep Kees. ‘Denk aan de pindaflinters.’

Peter krabbelde op en zag de deur van de notenwagen weer dichtgaan. Bij de andere deur stond een koe op haar achterpoten. Nee. Het was geen koe. Het was tante Trui. Ze had een enorme jurk aan, met grote zwarte vlekken erop.

‘Sorry, Trui’, zei Kees door het open raampje. ‘Ma is ziek en niemand anders kon...’

‘Geen enkel probleem, hoor’, zei Trui met een lief stemmetje. ‘Hij zal me niet in de weg lopen. Dat weet ik zeker. Ik heb het mooiste kamertje vrijgehouden. Speciaal voor Petertje.’

‘Fijn’, zei Kees. ‘Dan gaan wij...’

‘Dat kost 280 euro.’

Kees staarde haar aan.

Trui keek liefjes terug.

‘Toe nou, Kees’, zei Trees.

Kees bromde wat en gaf een stapeltje papiergeld. Trui nam het met een glimlach aan.

Trees zwaaide naar Peter.
‘Lief zijn, hè, Peter? En goed luisteren!’

Kees zwaaide ook. De wagen begon te rijden.

‘Stop!’ riep Peter. ‘Stop!’ Hij rende achter de wagen aan. ‘Papa! Mama! Stop! Ik doe een mondkapje voor! Kies voor mij!’

Kees stak zijn hoofd weer naar buiten. ‘Natuurlijk kiezen... belangrijker ... notenwagen!’

Het mooiste kamertje

Het pension was een soort hotel, maar het leek meer op een museum. Alles was oud. De stoelen, de kasten, de schilderijen. Er stond een telefoon met een snoer en overal waren vloerkleden: op de grond, op de muur, op de tafels. Het was er ook net zo stil als in een museum. Peter zag verder niemand.

Op de tweede verdieping, aan het eind van een gang, opende Trui een deur. ‘Kijk eens!’ zei ze vrolijk. ‘De mooiste kamer. Hier blijf je de komende tijd.’

Peter stapte naar binnen en keek rond. Een bed met rafelige lakens, een wastafel met een druppende kraan, een koekoeksklok met één wijzer, een scheve kast en een piepklein balkonnetje. Op de kast zat een pop. Er miste een oog.

Was *dit* de mooiste kamer? Moest hij *hier* blijven slapen? En hoe lang dan? Eén nacht? Twee? Een week? Een jaar? Voor altijd? Hij wist het niet.

1.

Ik had hem in een zak gedaan, en de zak in een doos, en de doos in een tas. Met gaatjes, natuurlijk. Anders zou hij stikken. Dat zou een slecht voorteken zijn.

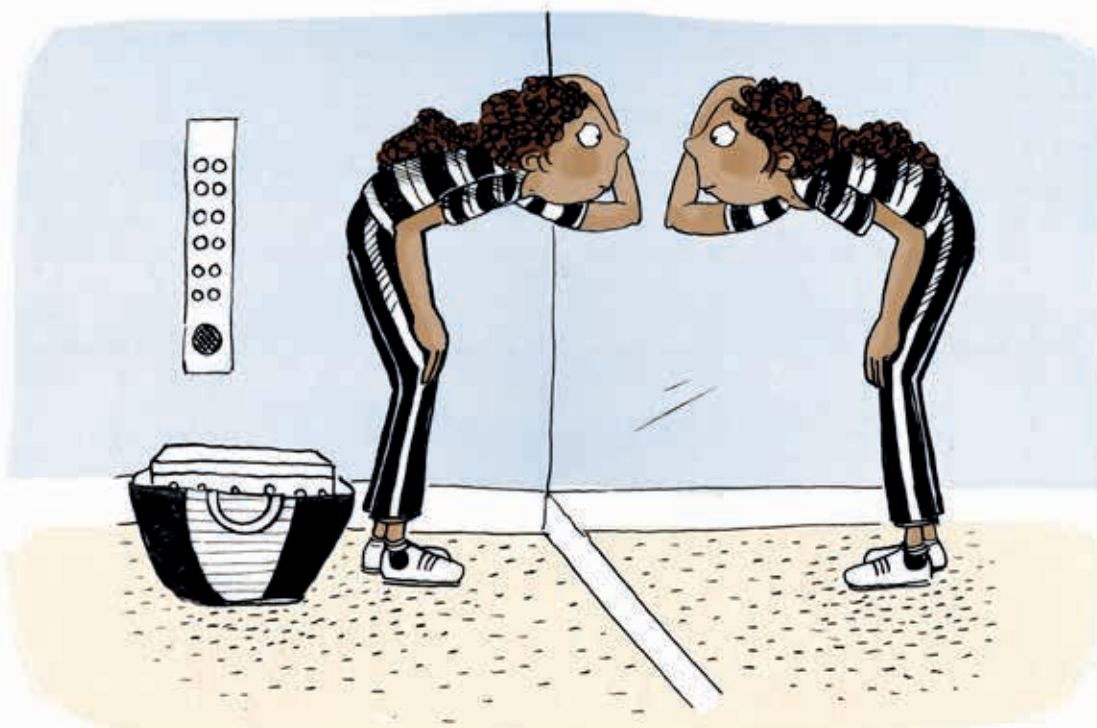
Langzaam kwam de lift in beweging. Ik draaide me om en keek in de spiegel. Streek mijn haar achter mijn oren en wreef kleur op mijn wangen.

De tas bewoog. Ik schommelde hem zachtjes heen en weer, terwijl ik in mijn hoofd een slaapliedje zong.

Jens was met spoed geopereerd. In gedachten zag ik hem, vlak voordat hij viel. Fietsend, met zijn witte wapperende haren en met zijn armen in zijn zij.

‘Vierde. Verdieping,’ zei een vrouwenstem. De aluminium deuren schoven open.

Aan het plafond hingen bordjes. Traumatologie en Radiologie links, verpleegafdeling M4 rechts. Daar lag hij. Kamer 4.23, had de receptioniste gezegd.

Terwijl ik door de gang liep, drukte ik de tas tegen me aan. Dit cadeau geven was het minste wat ik kon doen. Om het een beetje goed te maken. Ik hoopte dat hij het leuk zou vinden.

Hier was het. Door een smal strookje glas zag ik twee bedden. Verder was het vrij donker in de kamer. Mocht je zomaar naar binnen lopen?

Ik draaide me om en keek de gang door, naar de lift. Nee, Ozette, dacht ik streng, je gaat niet terug.

Schuin aan de overkant ging een deur open. Ik schrok. Een verpleger kwam de gang op. Hij bleef staan en nam me in zich op. Ik klemde mijn hand om het hengsel van de tas en smeekte het beestje zich stil te houden.

‘Kun je het vinden?’ vroeg hij. ‘Voor wie kom je?’

‘Voor Jens, mijn broer,’ loog ik. Ik kon moeilijk zeggen: voor een jongen uit mijn klas, die ik nauwelijks ken, maar die door mijn schuld in het ziekenhuis ligt.

‘Ah,’ zei hij, ‘dat zal hij leuk vinden. Eigenlijk mag hij maximaal twee bezoekers tegelijk, maar hij krijgt al praatjes. Dus, vooruit.’ Met een zwaai deed hij de deur van Jens’ kamer open.

Het eerste bed was leeg, in het tweede lag Jens. Hij leunde achterover, tegen een stapel kussens. Op zijn linkerhand zat een slangetje geplakt, dat naar een groot apparaat met knipperende cijfers liep. Met zijn rechterduim swipete hij over zijn telefoon. Een kale man en een vrouw met net zulk wit haar als Jens zaten op krukjes aan zijn voeteneind. Ze keken verbaasd op.

‘Kijk eens wie we hier hebben’, zei de verpleger, terwijl hij me naar voren duwde. ‘Nu is het gezin compleet!’

Ik probeerde te lachen en stak mijn hand op.

‘Als je wat wilt drinken, kan je dat op de gang halen’, vervolgde hij. ‘Had je de automaat al gezien?’

Ik schudde mijn hoofd. Ik had hem niet gezien, maar hoefde ook niets. Ik wilde zo snel mogelijk weg, nu de ouders van Jens er waren.

‘De deur uit rechts, om het hoekje.’ Hij liep naar het apparaat naast het bed en drukte op een knopje. ‘Ik laat jullie lekker alleen, maar maak het niet te lang.’ Hij vertrok.

Ik wees naar de deur. ‘Misverstandje. Hij denkt dat ik familie ben.’

‘Oh ja?’ vroeg Jens’ moeder. ‘Hoe komt hij daar dan bij?’

Ik haalde mijn schouders op.

‘Jij met je zwarte haar en donkere ogen... Het zou niet mijn eerste ingeving zijn.’ Ze keek me indringend aan.

Mijn wangen werden warm. Kon Jens niet iets zeggen, om mij te redden? In de klas had hij altijd zo’n grote mond. Nee, waarom zou hij mij redden, bedacht ik me meteen. Bovendien: hij was vast net zo verbaasd, ook al leek hij geamuseerd. Alsof hij naar een programma keek, met vallende mensen en in-de-soep-lopende bruiloften. Ik had nu al spijt dat ik was gekomen.

De vrouw tikte op het voeteneinde van Jens. ‘Is dit dat meisje waar je over...’

‘Mam!’ De grijns was in één keer van zijn gezicht.

Ze glimlachte. ‘Sorry.’

De man schoof met zijn billen op het krukje.

‘Leuk je dan nu te ontmoeten’, zei de vrouw. Ze gaf me een hand. ‘José, en dit is mijn man, Arjan.’

‘Ozette.’

‘Kom Ar, wij laten ze alleen.’ Ze wilde Jens een kus geven, maar hij wendde zijn hoofd af.

•••••

‘En bedankt’, gromde Jens, toen ze de deur achter zich gesloten hadden. ‘Nu denken ze dat ik een vriendinnetje heb.’

Ik schoot in de lach. Jens en ik? Nee.

‘Wat kom je doen?’

‘Ik kom... ik kom namens de klas.’ Ik pakte de kaart uit mijn tas.

Beterschap! Groep 8A, had ik erop geschreven.

‘Waarom heeft niemand anders er iets op gezet?’

‘Daar was geen tijd meer voor. Maar je krijgt de groeten. Van iedereen. En ik heb nog iets voor je.’

Jens pakte de tas aan en haalde de doos eruit. Hij schudde.

‘Voorzichtig!’ riep ik.

‘Ik heb geen pijn hoor’, zei Jens. ‘Goed spul, die morfine.’

‘Ik bedoel je cadeau. Het is nogal... Nou ja...’

‘Je maakt het wel spannend.’ Hij opende de doos. De zak daarin bewoog.

Onmiddellijk drukte hij het deksel er weer op. ‘Is dit een geintje van Kars?’

Ik ging op zijn voeteneind zitten. ‘Kars? Nee, het is een cadeau van mij. Omdat ik je... Nou ja, omdat ik denk dat het best saai is, in zo’n ziekenhuis.’

Jens keek me vragend aan, maar liet het deksel op de doos. Ik pakte de doos uit zijn handen, opende hem, deed mijn hand in de tas en haalde het beestje eruit.

‘Nee!’ riep Jens. ‘Je bent gek!’ Hij trok zijn laken omhoog.

‘Hij is heel zacht.’ Ik kwam dichterbij.

‘Weg met dat beest!’

‘Alles oké hier?’ Een verpleegster stapte binnen.

Snel liet ik de muis in de mouw van mijn trui glijden. Ik schopte de doos onder het bed en liep naar achteren, tot ik naast de verpleegster stond. ‘Jens doet een beetje raar’, zei ik. ‘Hij ziet dingen die er niet zijn.’

‘Ik zag een olifant,’ zei Jens, ‘maar zij zei dat het een muis was.’

De verpleegster liep naar Jens en legde haar hand op zijn schouder. ‘Het komt allemaal goed’, zei ze. ‘Dat zien we wel vaker na de narcose. Een delirium heet dat.’

Ze kwam naast me staan. ‘We houden hem goed in de gaten en eventueel geven we hem er iets voor. Blijf nog maar even. Als hij weer gaat ijlen, druk je maar op de knop.’

2.

‘Jens?’ vroeg ik, toen we weer alleen waren.

Hij sloot zijn ogen.

De muis duwde tegen de boord van mijn trui. Met mijn vingers drukte ik mijn mouw dicht. Hij krabde venijnig in mijn pols. Met mijn rechterhand haalde ik hem uit mijn linkermouw, maar hij probeerde zich los te spartelen. Snel trok ik de doos onder het bed vandaan en stopte het beestje erin. Het was een grote doos, van mijn vaders schoenen. Maat 48. Een prima kooi voor de eerste dagen.

‘Sorry’, zei ik zacht. ‘Ik had niet moeten komen.’ Het was makkelijk praten tegen een gezicht met gesloten ogen. ‘En sorry voor het stomme cadeau. Ik dacht dat je van muizen hield.’ Ik had gehoopt dat hij van muizen hield. Dan zou hij begrijpen waarom ik zo plotseling remde, gisteren.

Ik stopte de doos in mijn tas en liep naar de deur.

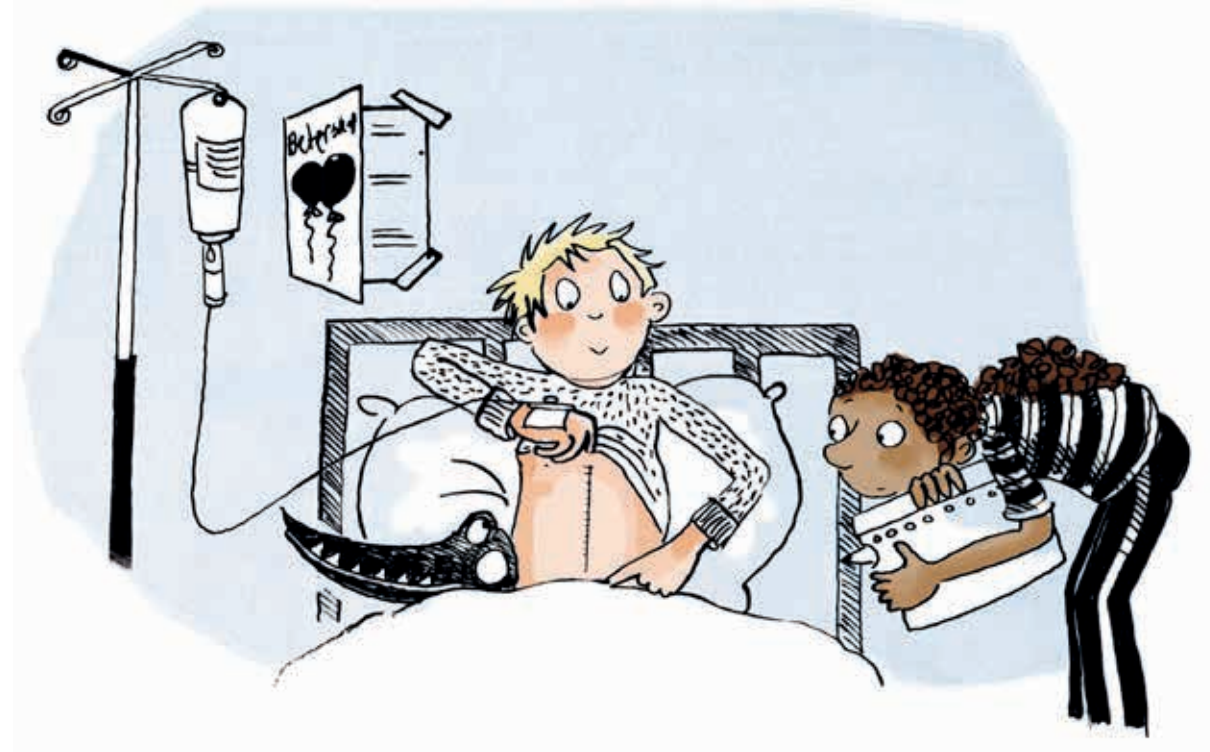
‘Waarom kwam jij eigenlijk de kaart brengen?’

Ik gleeed met mijn wijsvinger over de klink. ‘Omdat... ik was erbij, ik wilde weten hoe het ging.’ Ik fluisterde bijna.

‘Ik was echt kapot van binnen, joh!’ Jens grinnikte. ‘Weet je wat ik had?’

Ik schudde mijn hoofd. Het enige dat ik wist was dat zijn stuur in zijn buik was gekomen. Dat zijn fiets geen krasje had, en Jens ook niet - aan de buitenkant. Maar hij had een interne bloeding, had meester Jaap gezegd, die fataal had kunnen zijn.

‘Een hersenschudding. En een milt-rup-tuur’, sprak Jens, alsof hij al heel

vaak op dat laatste woord had geoefend. ‘Ze moesten mijn buik opensnijden en hem dichtnaaien. Wil je mijn litteken zien? Het is ENORM.’ Hij wees met zijn wijsvinger van zijn sleutelbeen tot zijn lies. ‘Ze hebben er BENG-BENG-BENG nietjes in geschoten!’ Hij trok – ratsj - zijn ziekenhuishemd omhoog. Er zat een snee van tussen zijn ribben tot een stukje boven zijn navel. De huid eromheen was wat dik en roze. ‘Vet hè?’ glunderde Jens.

Ik haalde opgelucht adem. Het zag er minder griezelig uit dan ik had gedacht.

De muis piepte. Ik wiegde de doos en maakte sussende geluidjes. Mijn blik viel op het kastje naast het bed. Er lag een dienblad met etensresten op. ‘Mag ik?’

‘Je pakt maar’, zei Jens.

Ik zette de muis op het bord.

Jens schoof wat rechterop. Hij moest lachen toen hij zag dat de muis een broodkorst tussen zijn knuisjes nam en eraan knabbelde.

‘Lief, toch?’ zei ik.

Hij haalde zijn schouders op.

De deur zwaaide open. ‘En, hoe gaat het nu met onze patiënt?’ vroeg de verpleegster.

Snel zette ik de soepkom over de muis.

‘Prima’, zei Jens.

‘Ben je uitgegeten? Kan ik het dienblad meenemen?’

‘Nog niet’, zei Jens. ‘Is er nog soep?’

‘Ik zal het vragen’, zei de verpleegster. En toen, tegen mij: ‘Je mag afscheid nemen. Het is al laat.’

Ik beet op mijn lip en keek naar de soepkom. Hij verschoof. Een ietsjepietsje.

De verpleegster bleef staan. Ik wilde dat ze de kamer uitging. Of zich gewoon omdraaide.

‘Kom meid.’ Ze hield de deur voor me open. ‘Morgen mag je weer komen.’

Ik wierp nog één blik op Jens. Hij had zich op zijn zij gedraaid, met zijn rug naar me toe. ‘De groeten terug’, zei hij. ‘En speciaal aan Kars.’

•••••

Die nacht sliep ik nauwelijks. Ik droomde over de muis, die zich een weg knaagde door Jens’ buik, en over politieagenten die me op kwamen halen van school. Ik schrok wakker, waste mijn gezicht en zette het kooitje van Maduro op mijn nachtkastje. Maduro was de kleinste hamster ooit, en de liefste.

Hij schoot heen en weer in zijn kooitje. Als hij binnen 100 tellen in zijn radje ging, zou alles goedkomen, besloot ik. Op 68 sprong hij erin, maar er ook weer uit. Ik wist niet of dat telde.

Pas toen de zon al op was, viel ik opnieuw in slaap, kort en licht, en toen ik wakker werd, was het alsof ik met riemen vastgeketend lag in bed. Het was 6:34 uur.

•••••

Voor schooltijd fietste ik naar het ziekenhuis. Vandaag zou ik het zeggen. Hij begreep vast dat het per ongeluk gebeurde, het was een reflex. Ik had onmogelijk over het muisje heen kunnen rijden. Ik hoorde de fiets nog op het asfalt kletteren. Toen Jens daar zo stond, voorovergebogen met zijn armen om zijn middel, en Kars nog zo stond te lachen, leek het gewoon een grap. Je wist het nooit bij die twee.

Vandaag nam ik de trap. Bij elke tree dacht ik aan de muis: gevonden – niet gevonden. Als de bovenste tree ‘gevonden’ was, zou Jens het me nooit vergeven. Ik stopte halverwege, en telde. Toen sloeg ik een tree over, zodat de bovenste ‘niet gevonden’ was. Ik sprong er met beide voeten op.

Ik wist niet of er zo vroeg bezoeker was. Zo onopvallend mogelijk liep ik naar zijn kamer.

Toen ik binnenkwam waren beide bedden leeg en afgehaald. Ik rilde. Wat kon er gebeurd zijn? Ik liep terug naar de gang. De verpleger van gisteren stond bij de deur. ‘Ha, daar hebben we de zus! Jij bent vroeg! Jens is verhuisd, naar kamer 4.28.’

•••••

Jens lag bij het raam. Hij had een T-shirt aan en lag niet meer aan het infuus. Hij deed een spelletje op zijn mobiel. In het bed naast hem lag een oude man. Die snurkte, met zijn mond wijd open.

Jens keek op, maar groette me niet. Ik kon niet zien of hij blij was of baalde me te zien.

‘Waarom lig je hier? En waar is de muis?’ fluisterde ik.

‘Ik had hem vrijgelaten’, zei Jens. ‘Toen hoorde de verpleegster geritsel en de schoonmaakster vond keutels. De hele kamer moest ontruimd worden.’

Ik probeerde zijn gezicht te lezen. Was dit weer zo’n geintje van Jens? Ik kon me niet voorstellen dat hij de muis echt zou hebben losgelaten. Toch voelde ik me onrustig. ‘Waar is hij nu?’

‘Dat wil je niet weten.’ Hij zweeg even en staaarde naar buiten. ‘Dat heeft ie niet overleefd denk ik, van vier hoog.’

Ik liep naar het raam en keek naar beneden, terwijl ik me stevig vasthield aan de vensterbank. Toen hoorde ik hem grinniken. Ik draaide me om.